

Reflexiós levél *A kiemelkedően eredményes pedagógusok 7 szokása c. képzéshez*

Az ember tanulmányai során sok-sok előadást ül végig, a pedagógusi pályán pedig egyik értekezletről és továbbképzésről a másikra megy. Így szépen lassan beszerez egy „továbbképzés-túlélő rutint”. A lényeg: úgy nézz, mintha látnál; úgy ülj, hogy ne látszson, hogy a tizedik perc után fogalmad sincs, miről is beszél az előadó; és ha senki nem kérdez, még hamarabb is szabadulsz.

Nem szeretem a továbbképzéseket. Olyan dolgokról beszélnek órákon át, amit három percben is el lehetne mondani; gyakran az ücsörgő gyakorló pedagógus nagyobb tapasztalattal bír, mint az előadó; elméleteket, megvalósíthatatlan légvárakat hallgatunk egy elképzelt világról; gyakorlati haszon nélkül pazaroljuk az időnket, holott épp lenne fontos dolog is, amit pont emiatt a „képzés” miatt nem tudunk megcsinálni. Ilyen gondolatokkal ültem be a szabadságom alatt erre a továbbképzésre.

Az egész már az elején nem tetszett. Átrendezték a termet. Biztos valami aktívkodást is várnak – gondoltam. Hát én nem fogok aktívkodni, mert pont nem szeretek. Plusz nem ülhetek oda, ahová szeretnék? Miért? Pedig én mindig itt szoktam ülni. Most meg húzgáljak valami cédulát? Hihetetlen. Szegény előadó hölgy! Milyen lelkes! Pedig senkit nem érdekel, miről van szó. Mindenki a túlélésre hajt. És még kérdez is! Ez az egész egy amerikai marhaság. Felfedezik a semmit, és baromi lelkesítően eladják. Ó, jönnek a motivációs filmek. Már vártam. Mindenki happy. Sőt gigahappy! Egy csomó boldog, gazdag, csupa fog ember beszél a nem létező problémáiról, amik egyetlen karikacsapásra máris tovaszállnak ettől a fenomenális módszertől. Tényleg ez kell nekünk?? Már megint egy kérdés... Mi is volt az? Jaj, valaki válaszoljon már, aztán haladjunk! Hamarabb szabadulunk. Senki nem válaszol... Majd akkor én, csak legyünk már túl rajta! Megdicsért. Megörült, hogy valaki végre csinál valamit. Talán mégiscsak elkezdek figyelni. Hátha hallok valami érdekeset is.

Hallottam. Igaz, nincs új a nap alatt. Mindenről tudtam, de nevéen nevezve a dolgokat mégiscsak újdonság volt minden. Valóban sokat jelent, ha valaki tudatosan él. Én tudatosan élek. Fontosnak tartom, hogy legyenek céljaim, elérhető, konkrét, reális, mégis motiváló céljaim. Azt tapasztaltam, ez a képzés pontosan a tudatosítást helyezi előtérbe. Arra tanít, hogy célokat kitűzve, az időt beosztva, a reakcióinkra és kommunikációinkra tudatosan odafigyelve előrébb juthatunk.

Számomra a személyes küldetési nyilatkozat volt az, ami határozottan megtörte a jeget. Akkor jöttem rá, hogy ez a tanfolyam nekem szól önmagamért. Arról, hogyan tudom tudatosan előhúzni a tarsolyomból azokat a szokásokat, amik adott szituációban előrébb visznek. Mi, emberek, társas lénynek teremtődtünk. A „pedagógus faj” pedig különösen a kapcsolataiból él, hiszen gyerekekkel dolgozunk. De ahhoz, hogy a kapcsolatainkat jól tudjuk koordinálni, először belül kell rendet tenni. Hogy várhatnék másoktól szeretetet, ha én magam sem tudom szeretni magam?! Hogy várhatnék másoktól bármit is, ha én magam sem tudom, mit szeretnék?! Ehhez kell a személyes küldetési nyilatkozat. Néhány mondat, amit én írok saját magamnak. Ami segít reggel, és megelégedést ad a nap végén. Ami gerincet ad a cselekedeteimnek. Immár a falon van, és segít nekem. Köszönöm.

Második osztályban tanítok. A falra felkerülő fa és a feliratok teljesen hétköznapi szinten a beszédünk részei. Egymást (és néha engem) figyelmeztetnek a gyerekek, hogy legyünk proaktívok – ez mindig mosolyt csal az arcomra. Beavatták a takarító nénit, hogy lehet proaktív, és hogyan ne legyen reaktív. Eljátszották neki a mesében tanult nyer-veszít, veszít-nyer stb. szituációkat is. Az osztály küldetési nyilatkozata még körvonalazódik, de folyamatosan beszélünk róla, és közösen alkotjuk meg.

Mivel azt látják, hogy a tanáraik segítik és támogatják egymást és az összes gyermeket, ők is segítik egymást. A szabad játékok során nem egyszer hallottam, hogy „nyer-nyerben gondolkozni”... Értik, használják, élük a szokásokat. A közös nyelv kialakult.

Sosem tapasztaltam még, hogy egy képzés ilyen nagy hatással lett volna ránk. Folyamatosan beszédtéma. Nagyon érdekes azt látni-hallani, amikor egy kollega így kezdi egy történet elmesélését: „Brigitta biztosan büszke lenne rám, annyira proaktív voltam!”. Ilyen könnyedén elsajátítható ez a rendszer, hiszen spontán módon használjuk a nyelvezetét.

Az előadó szerepe iszonyú fontos. Az egész képzés sikere múlik a személyén és a személyiségén. Példa mindannyiunknak, hiszen mi is előadók vagyunk, mi is a személyiségünkkel dolgozunk, mi is képzünk minden egyes nap, éveken át. Hatalmas felelősség, amit még véletlenül, egyetlen pillanatra sem lehet félvállról venni. Annyi sok más előadót hallottam már, akik nyom nélkül tűntek el a távolban az előadásukkal együtt. Kellett ez a kontraszt. Köszönöm ezt a tapasztalást.

Már régebben is volt egy motivációs falam, ahová kitűztem a céljaimat, fényképeket, kedves-vigasztaló-motiváló mondatokat, órarendet, telefonszámokat, sok-sok fontos és személyes dolgot. A céljaimat elérve mindig leveszem a megvalósult tervet tartalmazó cédulát. Ilyenkor hatalmas öröm száll meg. Büszke vagyok magamra, hogy egy újabb akadályt leküzdöttem, és elértem, ami nekem fontos volt; hogy tettem magamért.

A tanfolyam után kitűztem a falra a szokásokat, hogy ne feledjem, hogy a szemem előtt legyen az út. Újabb célokat tűztem ki, amik felé szépen haladok. Sok öröm ér a mindennapokban, hiszen a szokásokon végigfuttatva a szemem eszembe ötlük, mik történtek velem a nap során, milyen helyzeteket tudtam megoldani, és nagyon tudok örülni akár egyetlen mosolynak is, amit egy gyerektől kaptam, akivel kedves voltam.

Azt gondolom, ennek a tanfolyamnak pont ez volt a lényege. Hogy tudatosan éljük az életünket.

Seres Melinda, Medgyesegyháza, 2015. október